

IETS OVER DE KABAÔNE

De Heer en Mevrouw Van Wesemael-Janssens (zoon en schoondochter van onze betreurde medewerker Maurits Van Wesemael) bezorgden ons een teruggevonden klein artikeltje van Maurits.

Wij publiceren het hier graag, want wij zijn er van overtuigd dat het vele van onze lezers zal interesseren.

De St.-Liesbetsteeg, vroeger St.-Elisabethsteeg gespeld, is een smal straatje zonder einde dat uitmondt in de Jeruzalemstraat en evenwijdig loopt met de Nederkouter. Sedert lange jaren is het niet meer bewoond. Mogen we de bekende plattegronden van J. Horenbault (1619) en H. Hondius (1641) geloven, dan zou het straatje ook in de Bagattenstraat uitgemond hebben. Het degelijk Plan de la ville de Gand (1830) en de talrijke plattegronden die sedertdien uitgegeven werden - ik denk aan Roothaese, Vandekerckhove, Onghena, Jonglas, Defferrez en noem maar op - behandelen het als een waarachtig steegje. Alleen Malfeson (midden 18de eeuw) negeert het feestelijk.

Vóór de oorlog 14-18 telde zijn onpare kant 7 gelijke dingen die we maar huisjes zullen noemen, een overdekte open plaats en een drietal achterpoortjes van huizen gelegen aan de Bagattenstraat, waaronder dat van de Roller Skating, een zaal "bonne à tout faire", nu de grote Garage Peugeot. De rechterkant was volledig ingenomen door 6 of 7 achterpoortjes van de Nederkouerse woningen.

Ieder huisje bestond uit een enige gelijkvloerse plaats van zowat 3,5 m op

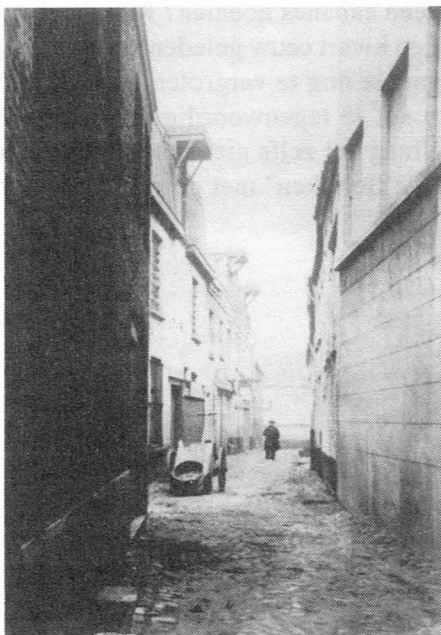
De St.-Elisabethsteeg, nu de St.-Liesbetsteeg, gezien vanuit de Jeruzalemstraat, kant Nederkouter (1934).

Zicht op de huisjes die met hun rug tegen de danszaal stonden en waar later Garage Peugeot kwam (1934).

Achterhuizen van de Nederkouter (1934).

Zicht vanuit de steeg naar de Jeruzalemstraat (1934). Foto's: verzameling Roger Moreau.

3,5 m, een kamer op de verdieping en een dakvensterloze zolder. Een paar huisjes waren bewoond door alleenstaande oude mensjes. Een timmerman beschikte over twee huisjes, het ene gebruikte hij als woning, het andere als werkplaats. Er waren er ook die onderdak verleenden aan kroostrijke gezinnen met 3 en 4 kinderen. In de reeds genoemde overdekte koer bevond zich de pomp en waren de 7 gemakjes en de pisbak geïnstalleerd.

Behalve de politieagent en in theorie de postbode die slechts zeldzame bezoeken te brengen had, was er praktisch niemand die de schone naam van de steeg kende, ergo gebruikte. Iedereen d.w.z. de bewoners zelf van het straatje en de buren uit de omliggende straten heette de St.-Elisabethstege met overtuiging *Kabaône*. Waar vandaan die mysterieuze naam gekomen was? Ik zei hoger dat de rechterkant van de steeg uitsluitend bestond uit achterpoortjes van huizen uitkomend op de Nederkouter. De bewoners van die huizen waren niet alleen zonder uitzondering handelaars, waaronder apotheker Bekaert, maar uiteraard in de band francofone commercianten in wier burgerlijke ogen die armoedige, tot op de draad versleten van tijd tot tijd in het witsel en in de teer gestoken koten eerder hutten waren. Des cabanes. Er kwam natuurlijk een ogenblik dat "les gens des cabanes" snapten wat die Franssprekende madammen met die cabanes bedoelden. Hun milieu. Waarom zouden ook zij - goed doen doet goed volgen - hun straat geen cabanes noemen? Kabaône!

Een kwart eeuw geleden sloopte Peugeot de 7 krotten om hun reeds vergrote garage nog te vergroten. Met de huisjes verdween ook de volkse toponiem zodat je tegenwoordig aan niemand naar de Kabaône moet gaan vragen. Vraag het zelfs niet aan De Rycke, Van Renterghem en De Buck die in hun "De Beluiken" met geen woord over die krottensteeg gewagen.

Maurits VAN WESEMAEL († 1986)
